

proizvodnju kozmetičkih sredstava, nalaze se u Narodnom muzeju u Beogradu.

Na obali blizu sela otkopani su ostaci gradevina, antičkoga naselja. Osobito su zanimljive kuće s pećima za preradu cinabarita.

Dalje nizvodno prolazi se mimo Grocke, koja je u povijesti našega naroda znamenita po bici iz 1737 g., u kojoj su Turci porazili Austrijance i time opet dobili zemlje, koje im je svojedobno bio oteo princ Eugen Savojski.

Naskoro se desno ukazuje Smederevski grad, ali još prije njega dolazi:

JUGOVO. Tu je u rimsko doba stojala varoš Mons Aureus (Zlatno brdo). Jedan dio mjesta zove se Gradište radi čestih nalaza rimskih gradevina. Odmah za Jugovom slijedi

SMEDEREVO

Na mjestu, gdje je nekada bilo rimsko naselje Vincceae, od koga imena svakako potječe današnji naziv sela Vinča, prostire se u našemu narodu dobro poznato Smederevo. Od 9 do 15 vijeka bijaše Smederevo neznatno mjesto, ali pod despota Brankovićem postade 1430 g. prijestonicom Srbije sve do pada 1459 g. Smederevo leži sučelice malom dunavskom ostrvu na obali prostrane doline rijeke Morave, koja se za njim prostire duboko u unutrašnjost Srbije sve do sastava Binačke i Golijiske Morave kod Stalača. Stanovništvo se zanima poglavito vinogradarstvom, te je smederevsko grožđe i smederevsko vino nadaleko čuveno. U zaledu Smedereva rodi obilje žita, te se odavle izvozi. Industrija se ovdje sutavno podiže, te je vrijedno spomenuti Fabriku mostova i vagona i brodogradilište društva »Sartid«. U Smederevu ima nekoliko škola i državnih nadleštava.

Ploveći Dunavom od Beograda ukazuje se na ušće Jezave u Dunav čarobno srednjevjekovno priviđenje: Smederevski grad (Smederevac). Ponajprije strše iz dunavskih valova visoke kule, i što se čovjek više približava, to jasnije niče iz vode ova bajslovna tvrđava, da se konačno pokaže u punu sjaju i veličanstvenosti. Ovu tvrđavu, pod kojom su se vjekovima orile bojne

Smederevac
Stari grad
L'ancienne ville
forte
Alte Festung